

der altsaa kun visse Arter af Forretninger, særlig større. Det, jeg kalder den primitive Forretning eller Haandværk, er kun underkastet Tvangen til at føre en Kassebog, en Hovedbog og en Statusbog.

Hvad er nu en Kassebog? Derom synes der i visse Kredse at herske visse ubestemte Forestillinger om noget stort. En Kassebog betyder slet ikke andet end en Bog, i hvilken man paa en bekvem og tydelig Maade indfører, hvilke Penge der gaar ind i ens Kasse, og hvilke der gaar ud, og naturligt vil det falde, at man fører Bogen paa den Maade, at der paa den ene Side opføres Indtægter, paa den anden Side Udgifter, saaledes at Forskellen herimellem til enhver Tid viser, hvad der findes i Mandens Kasse. Dette er jo uhyre simpelt. Og lige saa lige til er det med Hovedbogen. Jeg har hørt Mænd, der troede, at det at føre en Hovedbog var noget stort og vanskeligt. En Hovedbog betegner i denne Forbindelse slet ikke andet end en Bog — som altsaa skal være autoriseret —, hvori vedkommende indfører, hvad han har til gode hos de Personer, med hvilke han staar i Forretningsforhold, eller hvad han skylder dem. Det er det hele, og det kan gøres i den allerprimitiveste Form. Endelig skal den paagældende Person eller Institution aarlig opgøre sin Status. Det vil sige, at han skal opstille, hvad han ejer, det være sig i Huse, i Redskaber, i Penge eller i Fordringer, og derfra trække de Forpligtelser, han har, saaledes at Forskellen viser, hvad han ejer, eller hvad der er hans Underskud. Dette skal indføres enten i en Statusbog eller, hvis han foretrækker det, i Hovedbogen, saaledes at hele Bogholderiet i Virkeligheden kan indskrænkes til, at Manden har en Kassebog og en Hovedbog.

Det forekommer mig, at naar man har villet fremstille det, som om dette var en overordentlig Byrde, der blev paalagt en vis Del af Befolkningen, overdriver man meget. Der forlanges jo ikke andet end, hvad de fleste Husfædre ere tilbøjelige til at forlange af deres Kone, at hun skal gøre Rede for de Husholdningspenge, han overleverer hende. Og hvis der skulde være Folk, som ikke kunne finde ud af dette minimale Bogholderi, som det foreliggende Forslag forlanger, vil det være paakrævet, at man kommer ind paa i Skolerne at give en Smule Undervisning i denne Retning. Det laa da nær at benytte Rægne- eller Skrivetimerne dertil, og jeg tør forsikre som kendt Mand paa dette Omraade, at 10 Timer vilde være

fuldt tilstrækkelige til at lære en almindelig velbegavet Dreng eller Pige at føre det rent minimale Bogholderi, som jeg kalder det Bogholderi, der forlanges af Lovforslaget.

Oppe i Landstinget har Sagen, som jeg nævnedes før, været Genstand for en grundig Behandling, og det er ikke frit for, at Bølgerne til Tider ere gaaede lidt højt. Man er kommen ind paa at tale om at skrive Love, der ikke blot undtog Færøerne, men ogsaa undtog Grossererne eller Landbrugerne o. s. fr. Under denne Strid har man opfundet et helt nyt 8-Stavelserord, der hedder „Bogføringsuniformering“. Jeg vil nedlægge en meget energisk Protest mod, at det foreliggende Lovforslag skulde indføre Bogføringsuniformering. Hvad er nemlig Uniformering? Som Eksempel skal jeg sige, at hvis man tænkte sig, at et eller andet Land af gode Grunde — det være sig af hygiejniske eller af Velanstændighedsgrunde — paalagde Befolkningen at bære Benklæder og Fodtøj, vilde jeg ikke kalde det en Uniformering, men hvis man siger, hvorledes Fodtøjet skal være, hvorledes Benklæderne skulde være, at man maaske skal have en Frakke af en bestemt Farve med blanke Knapper og trekantet Hat, saa er det en Uniformering. Hvis man derimod indskrænker sig til, at Folk skulde bære Benklæder, hvad enten de ere af Bomuldstøj, blaat eller hvidt, eller af Klæde med Generalstriber, eller at de blot skulde bære Fodtøj, det være sig Træsko eller Lakstøvler, kalder jeg det, som sagt, ikke Uniformering. Og det er netop det, der sker her. Man indskrænker sig til blot at forlange en Hovedbog, en Kassebog og Status uden paa nogen Maade at komme ind paa at sætte reglementariske Bestemmelser ind om, hvorledes det skal gøres. Man overlader det ganske til hver enkelt at gøre det, som han vil, blot han opfylder det ene primitive, nemlig Klarhed og Sandhed. Det forekommer mig, at man har været alt for langt ude i det andet høje Ting, naar man har talt om Uniformering, og jeg henstiller, at vi her ikke komme saa højt op, men holde os med Fødderne paa Jorden og huske paa, at dette Forslag ikke har noget som helst med Politik eller Stands- eller Klasseinteresser at gøre. Naar vi tage ganske nøgtern paa det, føler jeg mig overbevist om, at man kan blive enig om, at det foreliggende Forslag kun tilsigter et eneste, det nemlig, at være med til at underbygge den Tillid, som jeg før nævnedes,